



Artikel 1

Erfarenheter från svenska stridsfordon CV90 och stridsvagn 122

Major Dibrov, Presschef vid
21.Mekaniserade Brigaden,
med egna ord erfarenheter från fronten.



Stridsfordon CV 90



Jag börjar naturligtvis med min älskade **CV90**, eftersom det är ett fantastiskt stridsfordon. Det har en mycket kraftfull beväpning, starkt skydd och hjälper oss enormt mycket på stridsfältet. Framför allt räddar det många soldaters liv.

Många gånger har besättningar som återvänt från strid berättat för mig:

- Om vi hade suttit i en rysk BMP hade vi inte kommit tillbaka.
CV90 för tillbaka människor levande.
- Vi har utvecklat särskild taktik för användningen av fordonet. Eftersom drönare idag är det största hotet mot pansarfordon har vi också tagit fram skräddarsydda passiva skyddssystem mot drönare.

Vi fick de första **CV90** år 2023. Vid den tidpunkten befann vi oss redan i Donbassområdet, men varken besättningarna eller fordonen hade ännu varit i strid.

Egenutvecklat drönarskydd

På vår fältverkstad arbetar tekniker som utbildats i Sverige för att underhålla och serva **CV90**. Där tillverkar vi extra skydd mot drönare i form av stål nät och gallerkonstruktioner.





Grundtanken är att flytta träffpunkten så långt bort från själva fordonet som möjligt. Om en drönare med en riktad sprängladdning träffar nätet exploderar den på avstånd från pansaret, vilket gör att sprängverkan i stor utsträckning förloras i luften innan den når fordonet.

CV90 som indirekt eldplattform

Vi har också utvecklat taktik där **CV90** används ungefär som ett lätt understödjande artillerisystem.

Fordonet kan skjuta indirekt eld mot mål på upp till cirka 12 kilometers avstånd, även om den praktiskt effektiva räckvidden ligger runt 10 kilometer.

Elden korrigeras med hjälp av drönare.

Första gången vi genomförde skarp indirekt eld mot en fiende var på ett avstånd av 7,2 kilometer. Den första salvan med fyra skott landade inom ett område på cirka 50 meter, vilket visar att systemet är mycket precist även på sådana avstånd.

Den enda egentliga nackdelen är den begränsade mängden ammunition som finns omedelbart tillgänglig i laddsystemet. Därefter måste ammunition laddas manuellt.

De första skydden mot FPV-drönare



Major Maksym Horbatiuk, Chef för
21.Mekaniserade Brigadens **CV90**

När FPV-drönare började utgöra ett stort hot utvecklades det första passiva skyddet i form av hopfällbara ramar med fiskenät.

Fiskenäten kommer huvudsakligen från frivilligorganisationer i norra Europa, inklusive Sverige. I början användes helt vanliga begagnade fiskenät.

När mängden drönare ökade blev skydden mer avancerade, med metallgaller, extraskyddstak och andra förstärkningar.

CV90 grundskydd är redan mycket bra. De extra pansarblocken på tornet skyddar effektivt mot ryska pansarskottet RPG-7. Vid träff förstörs själva pansarblocket, men laddningen tränger inte igenom till besättning eller fordonets utrymme. Den enda verkligt svaga punkten är fordonets bakre del.

Skydd mot minor

Även minskyddet är mycket bra.

Vi har inte haft några dödsfall eller allvarliga personskador när **CV90** har kört på minor.

Fordonet blir oftast obrukbart eller fastnar, men besättning och trupp överlever normalt oskadda. Vissa kan få hjärnskakningar eller lättare skador, men inga allvarliga skador.





Stridsvagn 122

Liknande skyddskonstruktioner som för **CV 90** används även på **Stridsvagn 122**.

När vi först fick dessa stridsvagnar märkte vi omedelbart den stora skillnaden jämfört med sovjetiska stridsvagnar.

Efter att drönarhotet växte monterade vi även här fiskenät, gallerkonstruktioner och reaktivt pansarskydd.

Kamouflagesystemet Barracuda. Systemet visade sig varamycket effektivt, men vissa delar fick demonteras när de extra drönarskydden installerades.

Besättningarnas säkerhet

Stridsvagn 122 är mycket effektiv och kraftfull. Besättningarna känner sig trygga i vagnen.

Även när vagnen träffas, blir utslagen eller kör på en mina överlever vanligtvis besättningen. De kan få hjärnskakningar eller uppleva kraftiga stötar, men de är fortfarande vid liv.

Vår brigad har använt både tyska Leopard 2A6 och svenska Stridsvagn 122.

Vi är sannolikt den enda brigaden i världen som har kunnat jämföra dessa två system sida vid sida i samma förband.

Jämförelse mellan Leopard 2A6 och Stridsvagn 122

Den svenska vagnen har:

- ☐ Bättre skydd
- ☐ Bredare luckor
- ☐ Extra pansar på tornet

Den tyska Leopard 2A6 har en längre kanon, vilket potentiellt ger något längre effektiv skjuträckvidd.

När det gäller skydd och besättningens överlevnad är dock Stridsvagn 122 klart överlägsen.

Träff på över sex kilometers avstånd. Världsrekordet för längsta bekräftade stridsvagnsträff sattes av en brittisk Challenger under Gulfkriget 1991 på ungefär fem kilometers avstånd. En besättning från vår brigad träffade och förstörde däremot ett ryskt pansarfordon på 6 050 meters avstånd den 1 maj 2024. Prestationsmässigt överträffar detta det tidigare rekordet.

Guinness Rekordbok kan dock inte registrera rekordet eftersom området ligger under rysk kontroll och därför inte kan mätas officiellt på plats.

Träffen genomfördes med stridsvagnens mörkersikte.





Träff på över sex kilometers avstånd

Världsrekordet för längsta bekräftade stridsvagnsträff sattes av en brittisk Challenger under Gulfkriget 1991 på ungefär fem kilometers avstånd.

En besättning från vår brigad träffade och förstörde däremot ett ryskt pansarfordon på 6 050 meters avstånd den 1 maj 2024. Prestationsmässigt överträffar detta det tidigare rekordet.

Guinness Rekordbok kan dock inte registrera rekordet eftersom området ligger under rysk kontroll och därför inte kan mätas officiellt på plats. Träffen genomfördes med stridsvagnens mörkersikte.

Artikel 2

Hur billiga drönare tvingar Ryssland, Ukraina och andra länder att tänka om kring luftförsvaret.

För några veckor sedan lovade Rysslands försvarsminister Andrej Belousov att landet senast i november ska ha ett nytt integrerat luftförvarssystem i flera lager – ett system som kan bekämpa drönare från frontlinjen ända till områden långt bakom fronten.

Uttalandet kommer efter flera månader av allt intensivare ukrainska drönarattacker mot oljeraffinaderier och transportinfrastruktur långt inne på ryskt territorium. Men Ukraina har redan byggt den typ av flerskiktat luftförvar som Belousov beskriver, och landet har ändå svårt att skydda både sina styrkor och sina städer. Samtidigt fortsätter drönare som används av Iran och dess allierade grupper i Mellanöstern att belasta USA:s och dess allierades luftförvar.

Drönare har inte gjort luftförsvaret föråldrat – de har däremot blottlagt svagheter hos system som utvecklades för en annan typ av krigföring. Vapentillverkare, militära företrädare och forskare är överens om vad ett effektivt skydd mot drönare kräver, och också om att systemet inte fungerar om någon del saknas. Det behövs tre komponenter:

- sensorer som kan upptäcka och följa drönare längs deras färdväg,
- kostnadseffektiva vapen som kan skjuta ner dem,
- programvara som kopplar samman sensorerna och vapnen.

Att bygga ett sådant system har dock visat sig vara betydligt svårare än väntat.

Nya spelregler

Tidigare byggde precisionsanfall på missiler som var så dyra att inte ens världens rikaste länder kunde lagerhålla tillräckligt många för långvariga och intensiva krig. Billiga drönare förändrade detta.





Eftersom de till stor del byggs av kommersiellt tillgängliga komponenter har även militärorganisationer med begränsade resurser fått tillgång till precisionsvapen. Samtidigt har det blivit möjligt att genomföra återkommande attacker under månader eller år, i stället för att hushålla med dyra missiler.

Det befintliga luftförsvaret var inte konstruerat för detta. Små drönare som flyger på låg höjd upptäcks ofta först när de redan är nära sitt mål. Att skjuta ner dem med traditionella luftvärnsrobotar kostar dessutom mångdubbelt mer än själva drönaren, vilket gör det ekonomiskt ohållbart att försvara sig mot ständiga attacker.

Begreppet "drönare" omfattar dessutom mycket olika typer av farkoster. De drönare som används direkt på slagfältet skiljer sig kraftigt från dem som angriper mål hundratals kilometer bakom fronten och kräver helt andra motåtgärder. Dessutom utvecklas både drönarna och taktiken för hur de används hela tiden. Ingen enskild metod för att bekämpa drönare fungerar överallt – eller för alltid.

Flower Power mot Kreml

Den som bor i Ryssland, eller ens reser dit, riskerar åtal för grovt brott om man donerar pengar till en organisation som myndigheterna har klassat som "oönskad". Därför har **Meduza** utformat sin crowdfundingkampanj **Flower Power** för att knyta samman sina miljontals läsare inne i Ryssland med dem runt om i världen.

Meduza är en ryskspråkig, oberoende nyhetssajt som grundades 2014 av journalister från den ryska tidningen Lenta.ru. Den har sin redaktion i Riga och rapporterar mycket om Ryssland och rysk politik.

Det är en mörk tid för tidigare oberoende journalistik globalt, men tillsammans kan ni göra skillnad och hjälpa Meduza att överleva.

Meduza har samlat önskemål från läsare som inte kan stödja redaktionen på ett säkert sätt och gett dem botaniska kodnamn, inspirerade av den tyska motståndgruppen Vita Rosen. Läs deras personliga berättelser, välj ett upprop som berör dig och hjälp Meduza att visa Kreml varför "**Flower Power**" också är en antikrigsslogan.

Det är en **antikrigsslogan** som förknippas med hippierörelsen i USA under 1960-talet

Att bygga systemet

Den första utmaningen är upptäckt.

Drönare flyger lågt och är så små att radar ofta bara kan upptäcka dem på kort avstånd. Därför krävs täta nätverk av sensorer. Mot mycket små FPV-drönare (First Person View) är radar nästan värdelös. Kameror och infraröda sensorer är fortfarande de viktigaste verktygen för att upptäcka drönare, men terräng och byggnader kan helt dölja en lågt flygande farkost.





System för elektronisk krigföring kan upptäcka drönare genom deras radiosändningar, även om båda sidor har anpassat sina drönare för att göra detta svårare. Ukraina har dessutom varit pionjär inom akustiska varningssystem för långdistansdrönare av typen Shahed genom att montera mobiltelefoner på elstolpar med mikrofonerna aktiverade och sammankopplade i nätverk. Vapentillverkare har sedan dess visat stort intresse för tekniken.

Först när alla dessa sensorer kombineras kan ett luftförsvar skapa en samlad bild av luftrummet.

Den andra utmaningen är att oskadliggöra drönarna.

Traditionella luftvärnsrobotar är helt enkelt för dyra att använda mot billiga drönare. Dessutom fungerar många av dem, exempelvis värmesökande robotar, dåligt mot drönare över huvud taget.

Därför experimenterar många länder med billigare alternativ:

- Luftvärnskanoner kompenserar sin lägre precision med hög eldhastighet.
- Avlyssningsdrönare är billiga men har begränsad räckvidd.
- Flygplan är fortfarande det enda sättet att snabbt försvara stora områden, men de finns i begränsat antal och använder fortfarande relativt dyra vapen.
- Laservapen och mikrovågsvapen lovar mycket låga kostnader per bekämpning – i princip bara elförbrukningen. Men lasrar kräver stora energikällor och fungerar sämre i dåligt väder eller rök, medan mikrovågsvapen ännu inte har testats i verklig strid.

Den tredje utmaningen är samordning.

Programvaran måste kunna tolka information från olika sensorer, varna operatörer för inkommande hot och automatiskt välja vilket vapen som lämpar sig bäst mot varje mål.

Ukraina har länge använt programvara byggd enligt dessa principer. Enligt Belousov utvecklar Ryssland nu liknande system.

Framsteg inom artificiell intelligens kan dessutom avsevärt förbättra befintliga försvarssystem mot drönare. Att snabbt analysera enorma mängder sensordata är just en uppgift där dagens AI-modeller är mycket starka och där människor har betydligt svårare att hänga med.

Ett mål i ständig förändring

Detta är egentligen inget unikt för drönarkrigföring.

Militärer har alltid byggt luftförsvar på samma sätt: utvecklat komponenterna, lärt sig massproducera dem och sedan anpassat dem efter en motståndare vars utrustning ständigt förändras.





Störsändning ledde exempelvis till att fiberoptiska drönare började användas – drönare som inte kan störs elektroniskt alls. När Ukraina ökade användningen av avlyssningsdrönare började Ryssland sätta in snabbare långdistansdrönare med jetmotorer.

Varje ny motåtgärd leder till ett nytt sätt att kringgå den, vilket i sin tur skapar nya luckor som försvararen måste täppa till.

Luftförsvar mot drönare kommer sannolikt aldrig att vinna denna kapprustning en gång för alla. Däremot kan det göra drönarkrigsföringen betydligt dyrare. Varje effektiv motåtgärd tvingar angriparen att utveckla mer avancerade och dyrare drönare, vilket gradvis urholkar den kostnadsfördel som från början gjorde dem så effektiva.

Inget land kan vara verkligt fritt utan oberoende medier. I januari 2023 förklarade de ryska myndigheterna Meduza som en "oönskad organisation", vilket innebär att redaktionens verksamhet är förbjuden i landet där dess journalister har sitt hem. Att stödja Meduza kan leda till straffrättsligt ansvar för ryska medborgare. Därför vänder sig Meduza till sin internationella publik för stöd. Genom återkommande bidrag kan tusentals människor i Ryssland fortsätta läsa Meduza och få tillgång till oberoende information.

Denna artikel är skrivet av **Kevin Rothrock**, chefredaktör för Meduzas engelskspråkiga utgåva.

I januari 2023 förklarade de ryska myndigheterna Meduza som en "oönskad organisation". Det innebär att redaktionens arbete är helt förbjudet i Ryssland, där organisationens grundare och många medarbetare har sina rötter. Ryska medborgare som stöder Meduza riskerar åtal. Därför är stödet från läsare runt om i världen viktigare än någonsin.

Sammanfattning

Billiga drönare har förändrat modern krigsföring genom att göra precisionsattacker tillgängliga även för aktörer med begränsade resurser. Till skillnad från dyra kryssningsrobotar kan drönare produceras i stora mängder och användas kontinuerligt, vilket sätter enorm press på traditionella luftförsvar.

Artikeln beskriver hur både **Ryssland och Ukraina** försöker bygga nya flerskiktade luftförsvarssystem för att möta hotet. Även länder som USA och dess allierade har upptäckt att deras befintliga system inte är anpassade för stora mängder små, lågt flygande drönare.

Ett effektivt skydd mot drönare kräver tre delar:

- **Upptäckt:** Ett nätverk av radar, kameror, infraröda sensorer, elektronisk signalspaning och till och med akustiska sensorer för att hitta drönarna.
- **Bekämpning:** Billigare metoder än traditionella luftvärnsrobotar, exempelvis luftvärnskanoner, avlyssningsdrönare, flygplan, laservapen och mikrovågsvapen.
- **Samordning:** Programvara och artificiell intelligens som snabbt analyserar information från olika sensorer och väljer det mest lämpliga vapnet mot varje mål.





Artikeln betonar också att utvecklingen är en ständig kapprustning. När försvarssidan hittar en ny motåtgärd utvecklar angriparen snabbt nya typer av drönare eller nya taktiker. Exempelvis har elektronisk störning lett till att fiberoptiska drönare används, eftersom de inte kan störas på samma sätt.

Slutsatsen är att inget luftförsvar sannolikt kommer att kunna stoppa alla drönare. Målet är i stället att göra drönaranfall dyrare och svårare att genomföra, så att angriparen förlorar den kostnadsfördel som gjort billiga drönare till ett så effektivt vapen.

Artikel 3

Läs i första hand sid 9 och 10

Ukrainas överbefälhavare. (Källa: Telegram/Ukrainas president)

Den stridserfarne generalmajoren **Mychajlo Drapatyj** har 21 juli 2026 utsetts till överbefälhavare för Ukrainas väpnade styrkor och efterträder **Oleksandr Syrskyj**, som lett militären sedan februari 2024. Efter en rad samråd med höga militära befälhavare nominerade Ukrainas president **Volodymyr Zelenskyj** Drapatyj till posten.





På kvällen den 21 juli avgick Oleksandr Syrskyj som överbefälhavare för Ukrainas väpnade styrkor. Han ersattes av Mychajlo Drapatyj, som dessförinnan varit chef för den gemensamma styrkekommandot (Joint Forces Command). Under de senaste åren har Drapatyj avancerat genom graderna till general, vunnit stort anseende inom militären och utmärkt sig i ett flertal operationer. Hans krigstjänst började 2014, när Ryssland inledde sin militära aggression mot Ukraina på Krim och i östra Ukraina.

Under diskussionerna om en ny överbefälhavare nämndes Drapatyjs namn oftare än nästan någon annan kandidat.

Han har den största erfarenheten efter Syrskyj, uppgav personer med insyn i överläggningarna och påpekade att andra tänkbara kandidater saknade hans operativa erfarenhet. Han hade stöd från både aktiva soldater, veteraner och regeringsföreträdare. Drapatyj har gjort sig känd för att tala öppet inte bara om framgångar utan också för att ta ansvar i svåra situationer, utan att bekymra sig om sitt offentliga anseende eller sin politiska ställning – något han aldrig eftersträvat.

En annan betydande prestation som kom att påverka hela fronten var initiativet "**Drone Line**". Drapatyj drev personligen projektet och försvarade det offentligt. Doktrinen går ut på att skapa en sammanhängande "dödszon" cirka 10–15 kilometer bakom frontlinjen, där den omfattande användningen av drönare gör det i praktiken omöjligt för ryska fordon och infanteriförband att avancera utan mycket stora förluster.

Enligt Drapatyj byggde 80–90 procent av frontförsvaret redan på obemannade system när han ledde både markstyrkorna och den operativ-strategiska gruppen Khortytisia. Som befälhavare beskrev han upprepade gånger Drone Line som ett exempel på hur snabba beslut kan förändra slagfältet och visa militärens förmåga att driva teknisk innovation.

Ingen skrivbordsgeneral – Mychajlo Drapatyjs militära karriär

Drapatyj föddes 1982 i Kamjanets-Podilskyj. Han tog examen från pansartrupperinstitutet i Charkiv 2004 och inledde sin karriär som löjtnant i den 72:a fristående mekaniserade brigaden.

När den så kallade antiterroroperationen (ATO) inleddes 2014 var Drapatyj major och chef för brigadens 2:a mekaniserade bataljon. Striderna om Mariupol gjorde honom till en symbol för Ukrainas motstånd under de första åren av kriget i Donbas. I augusti 2016 tog han befälet över den 58:e fristående motoriserade infanteribrigaden. Redan före Rysslands fullskaliga invasion hade han avancerat från bataljonschef till brigadchef – inte genom tjänstgöring vid högkvarter, utan genom insatser vid fronten.

När Ryssland inledde sin fullskaliga invasion hade Drapatyj redan en hög befälsposition. Den 17 mars 2022 utsågs han till chef för den södra styrkegruppen, som senare omorganiserades till den operativa gruppen Kachovka.





Under hans ledning stoppade ukrainska styrkor den ryska framryckningen mot Kryvyj Rih under krigets mest kritiska inledningsskede. Därefter inleddes en motoffensiv som flyttade frontlinjen mellan 6 och 23 kilometer framåt och befriade dussintals samhällen i regionerna Cherson och Dnipropetrovsk. Detta blev en av de avgörande vändpunkterna under 2022. Drapatyj förblev chef för Cherson-grupperingen fram till 2024, vilket innebär att operationen som slutligen befriade den västra stranden av Chersonregionen planerades och genomfördes under hans befäl.

I maj 2024, efter att Ryssland öppnat en ny front genom offensiven i Charkivregionen, utsågs Drapatyj till chef för den operativt-taktiska gruppen Charkiv. Hans uppdrag var tydligt: att förhindra Ryssland från att utvidga sitt genombrott till något större än en begränsad gränsöverskridande operation. De ukrainska styrkorna under hans befäl lyckades begränsa de ryska styrkorna till två mindre buffertzoner längs gränsen och hindrade dem från att närma sig Charkiv eller avancera djupare in i regionen.

Hur Mychajlo Drapatyj reformerade Ukrainas markstyrkor

Den 29 november 2024 blev Drapatyj chef för Ukrainas markstyrkor, den största grenen inom de väpnade styrkorna. Enligt honom själv övertog han en organisation präglad av "en atmosfär av rädsla, brist på initiativförmåga, motstånd mot återkoppling och likgiltighet inför personalens problem".

Som svar bytte Drapatyj ut omkring hälften av den högsta ledningen, inledde reformer av rekryteringssystemet för att motverka korruption, moderniserade utbildningen så att den bättre speglade verkligheten på slagfältet och började integrera modern teknik direkt i den militära utbildningen. Målet var en genomgripande reform av ett personalsystem som under årtionden byggt mer på personliga kontakter än på prestation.

Den 26 januari 2025 utökades hans ansvar ytterligare när han också utsågs till chef för den operativ-strategiska gruppen Khortytsia – den största operativa styrkegruppen inom Ukrainas väpnade styrkor, ansvarig för hela östfronten från Velyka Novosilka i Donetskregionen till Charkiv. President Zelenskyj förklarade att beslutet syftade till att stärka ledningen längs krigets mest intensiva frontavsnitt.

I juni 2025 utsågs Drapatyj dessutom till chef för Ukrainas gemensamma styrkor (Joint Forces).

Utmaningar för Ukrainas nye överbefälhavare

President Zelenskyj har tydligt beskrivit vad han förväntar sig av den nye överbefälhavaren: att förbereda sig inför Rysslands väntade höstoffensiv och möjligheten att Kreml mobiliserar betydligt fler soldater. Ukrainas militär måste vara redo att stoppa nya ryska offensiver och samtidigt bevara de framgångar som redan uppnåtts.

Samtidigt återstår omfattande reformer inom de väpnade styrkorna, liksom fortsatta satsningar på att stärka militären, bland annat genom en bredare användning av ny teknik.





– Vi delar alla samma mål: seger över fienden och att skapa förhållanden på slagfältet – och genom ökat tryck på Ryssland – som tvingar Ryssland att sluta fred, sade Zelenskyj.

Sammanfattning

General Mychajlo Drapatyj har utsetts till ny överbefälhavare för Ukrainas väpnade styrkor och efterträder Oleksandr Syrskyj. Utnämningen gjordes av president Volodymyr Zelenskyj efter samråd med militärledningen.

Drapatyj anses vara en av Ukrainas mest erfarna befälhavare. Han har deltagit i kriget sedan 2014, gjort sig känd under striderna om Mariupol och haft ledande roller i flera av Ukrainas viktigaste militära operationer, bland annat försvaret av Kryvyj Rih, befrielsen av delar av Chersonregionen och försvaret av Charkivregionen mot den ryska offensiven 2024.

Han har också drivit omfattande reformer inom markstyrkorna genom att byta ut delar av ledningen, motverka korruption i rekryteringen, modernisera utbildningen och öka användningen av ny teknik. Ett av hans mest uppmärksammade initiativ är "**Drone Line**", ett drönarförsvär som syftar till att skapa en 10–15 kilometer djup zon bakom fronten där ryska styrkor utsätts för kontinuerliga attacker från obemannade system.

Som ny överbefälhavare står Drapatyj inför stora utmaningar. Han ska förbereda Ukrainas försvar inför en väntad rysk höstoffsiv, fortsätta reformera de väpnade styrkorna och stärka militärens tekniska utveckling. Zelenskyj har betonat att målet är att stoppa nya ryska framryckningar och skapa förutsättningar för en fred som bygger på militär styrka och ökat tryck på Ryssland.

Artikel 4 Mycket detaljerad text. Rekommenderar sammanfattningen med 3 bilder

Ukrainas kampanj med angrepp på medellång räckvidd och nya mekaniserade anfall förebådar början på en ny fas i kriget

ISW 25 maj 2026

Ukraina utmanar aktivt den positionskrigföring som har dominerat slagfältet sedan 2023. De ryska territoriella vinsterna på stridsfältet närmar sig netto noll, samtidigt som de ukrainska styrkorna skapar förutsättningar för att potentiellt bryta sig ur positionskriget genom att återinföra begränsade inslag av mekaniserad manöver på taktisk nivå.

Ukraina har återtagit ett övergripande övertag inom drönarkrigföring och har tagit i bruk system som kan störa ryska styrkor på hela deras operativa djup till stöd för planerade ukrainska offensiva eller defensiva markoperationer.

Varken Ryssland eller Ukraina kan dock ännu genomföra operativa manövrer. Ukrainas framgångar med att bromsa ryska framryckningar och återta områden i vissa delar av fronten, i kombination med landets begränsade återinförande av inslag av taktisk mekaniserad manöver, kan ändå markera början på en ny fas i kriget.





Striderna i Ukraina kommer sannolikt att bli mindre positionsbundna och innehålla mer taktisk manöver, tills Rysslands innovationscykel gör Ukrainas nuvarande operativa koncept verkningslösa. Ukraina har sannolikt ett unikt och tidsbegränsat tillfälle att utnyttja sitt nuvarande initiativ medan de ryska styrkorna fortfarande är sårbara. Ukrainas partner bör utöka sitt stöd till dessa ukrainska insatser i ett läge då Ryssland skakas av både motgångar på slagfältet och Ukrainas djupverkande anfallskampanj, med målet att få Rysslands president Vladimir Putin att ompröva sin strategi i denna konflikt.

Krigets karaktär har varit positionsbaserad sedan slutet av 2023, då ingen av sidorna har kunnat genomföra operativ manöver. Det delvis genomskinliga, drönardominerade slagfältet har tvingat de stridande parterna att sprida ut sina styrkor inom den så kallade dödszonen – det växande område, för närvarande inom 15–25 kilometer från frontlinjen, där den höga koncentrationen av taktiska attack- och spaningsdrönare innebär en förhöjd risk för all personal och materiel som befinner sig där.

Varken Ryssland eller Ukraina har kunnat koncentrera det infanteri eller den tunga materiel inom 30 kilometer från frontlinjen som krävs för att uppnå operativa genombrott, även om ryska styrkor under åren har genomfört enstaka misslyckade mekaniserade anfall i bataljons-, kompani- och plutonsstorlek.

Ryska styrkors främsta form av offensiv manöver sedan 2025 har varit infiltration, vanligtvis utförd av små grupper om en till tre infanterister som försöker använda skydd, maskering och underjordisk infrastruktur för att tränga igenom dödszonen och in i det taktiska bakre området bakom ukrainska positioner. Dessa ryska infiltratörer försöker nå i förväg bestämda samlingspunkter bakom de ukrainska ställningarna och etablera sig där, varifrån en rysk styrka – vanligen i gruppstorlek men ibland större – därefter kan försöka genomföra ett frontalangrepp mot en ukrainsk stödjepunkt.

De glest bemannade ukrainska positionerna, som vanligtvis är förankrade i stödjepunkter i förberedda fältbefästningar och skogsridåer, är därför sammanflätade med ryska stödjepunkter när ryska styrkor kringgår ukrainska positioner genom infiltration. Resultatet är en punktillistisk frontlinje där ryska och ukrainska positioner är blandade inom dödszonen, där båda sidors drönare obevekligt jagar varandra och där ingen sida håller en sammanhängande frontlinje. Det ständiga drönarhotet, tillsammans med äldre bemannade vapensystem, artilleri och förberedda försvar på djupet – ett system som ISW kallar det taktiska spanings- och slagkomplexet (**Tactical Reconnaissance Strike Complex, TRSC**) – gör operativ manöver extremt svår, men inte omöjlig.

Rysslands stora försök att återställa operativ manöver på slagfältet gjorde långsamma framsteg under 2025 men har i huvudsak varit ineffektivt. Den ryska ledningen försökte återställa operativ manöver genom ett operationskoncept som använde drönare med medellång räckvidd för att avskära ukrainsk logistik på operativt djup. ISW kallade detta fenomen för partiella effekter av luftavskärning på slagfältet (**Battlefield Air Interdiction, BAI**), där **BAI** avser användningen av luftstridskrafter för att angripa mål i området strax bakom fronten för att påverka slagfältoperationer på kort sikt.





Konceptet syftade till att frånta Ukraina möjligheten att underhålla frontstyrkorna och genomföra omgrupperingar eller rotationer, vilket skulle möjliggöra en gradvis nednötning av dessa ukrainska styrkor tills de kunde omringas eller förstöras. Rysslands Rubikoncenter för avancerade obemannade system utvecklade från början av 2025 tekniker för att dynamiskt angripa ukrainsk logistik på operativt djup och därigenom urholka ukrainska taktiska positioner under Rysslands motoffensiv i Kursk Oblast.

I mitten av 2025 hade den ryska militära ledningen och Rubikoncentret utvecklat en delvis effektiv operativ modell som uppnådde en form av långsam operativ manöver. Detta visades genom hur ryska styrkor lyckades inta Pokrovsk efter en 22 månader lång kampanj genom att systematiskt störa Ukrainas viktigaste logistikleder som försörjde frontförsvarens i Pokrovsk. Denna form av manöver byggde dock i grunden på taktiska, avsuttna infanterianfall under långa tidsperioder och lyckades inte åstadkomma effektiv operativ manöver. Den gav dessutom endast begränsade territoriella vinster till mycket höga kostnader i människoliv och materiel. Pokrovsk fall har inte möjliggjort ytterligare ryska manövrer, och frontlinjen i Pokrovskriktningen har endast förändrats taktiskt sedan vintern 2025.

Effektiviteten i Rysslands BAI-strategi som ett operativt koncept för att möjliggöra manöver började minska i slutet av 2025. Ukraina inledde senast i augusti 2025 en effektiv kampanj för att döda Rubikons drönaroperatörer, vilket kraftigt försämrade Rubikons effektivitet i början av 2026. Rubikon håller sannolikt också på att förlora sin ursprungliga effektivitet när organisationen kämpar med behovet av snabb expansion, vilket sannolikt försämrar kvaliteten på både utbildning och rekryter. Rubikon-enheter som är integrerade i de olika ryska styrkegrupperna begränsas sannolikt också av den övergripande kvaliteten på de staber och trupper som de verkar under och tillsammans med.

Kremls senaste försök att påskynda uppbyggnaden av de ryska drönarstyrkorna (**Unmanned Systems Forces, USF**) och rekrytera universitetsstudenter kan dessutom tyda på att Ryssland behöver utöka Rubikons kapacitet över hela krigsskådeplatsen men saknar den kvalificerade personal som krävs, eftersom Rubikon ursprungligen var ett elitförband bemannat av innovatörer och yrkesmän.

Öppna data om Rysslands prestationer på slagfältet tyder på att krigets karaktär förändras till fördel för de ukrainska styrkorna, åtminstone för närvarande. De ryska framryckningstakterna stagnerar samtidigt som ukrainska styrkor använder nya taktiker och operativa koncept i försök att bryta sig ur positionskriget. Det är dock fortfarande för tidigt att avgöra om Ukraina lyckas återställa manövrer på stridsfältet.

Rysslands framryckningstakt rasar under den ryska vår- och sommaroffensiven 2026. Ryska styrkors genomsnittliga dagliga framryckning under 2025 var 13,2 kvadratkilometer per dag. De ryska framryckningarna över hela krigsskådeplatsen har sjunkit till i genomsnitt 2,9 kvadratkilometer per dag under de första fyra månaderna av 2026, exklusive områden där ryska styrkor genomför infiltrationsuppdrag. Under samma period 2025 avancerade ryska styrkor i genomsnitt 9,76 kvadratkilometer per dag. Om de infiltrerade områdena inkluderas uppgår den ryska framryckningstakten till omkring 4,6 kvadratkilometer per dag mellan den 1 januari och den 21 maj 2026 – fortfarande mindre än hälften av det ryska dagliga genomsnittet under samma period 2025.





Ryssland förlorar fler soldater för att uppnå mindre framgångar, och de månatliga ryska förlustsiffrorna har enligt uppgift överstigit den månatliga rekryteringen sedan december 2025. Rysslands månatliga förluster har enligt uppgift varit större än rekryteringen sedan december 2025 Bloomberg rapporterade den 11 februari, med hänvisning till västerländska tjänstemän, att Ryssland i januari 2026 hade omkring 9 000 fler förluster på slagfältet än landet kunde ersätta, efter flera år då rekryteringstakten motsvarade eller översteg förlusttakten.

Chefen för Ukrainas USF, major Robert ”Magyar” Brovdi, uppgav att Rysslands rekryteringstakt i mars 2026 låg under förlusttakten på stridsfältet för fjärde månaden i rad, sedan december 2025. Ukrainas initiativ ”Jag vill leva” rapporterade den 6 april att det ryska försvarsministeriet rekryterade färre soldater under de första tre månaderna av 2026 än vad som krävdes för att ligga i fas med målet att rekrytera 409 000 kontraktsanställda soldater under året.

Enligt initiativet skulle det ryska försvarsministeriet behöva rekrytera 1 100–1 150 soldater per dag för att nå sitt årliga mål, men lyckades endast rekrytera i genomsnitt 940 kontraktsanställda soldater per dag under årets första tre månader. Ukrainas försvarsminister Mykhailo Fedorov uppgav den 5 maj att ukrainska styrkor nådde sitt mål att tillfoga Ryssland fler förluster än landet kunde rekrytera ersättare under april 2026, och att ett nytt mål hade satts till omkring 50 000 ryska förluster per månad – ett mål som Ukraina låg i takt att uppnå under maj 2026.

Ukraina börjar återta mer mark än landet förlorar för första gången sedan 2023.

Ukrainska styrkor befriade mer territorium än de förlorade under de sista två veckorna av februari 2026, för första gången sedan motoffensiven sommaren 2023. Ryska styrkor hade en nettoförlust på 116 kvadratkilometer territorium under april 2026.

Ukrainas tidigare överbefälhavare general Oleksandr Syrskyj uppgav den 15 maj att precisa ukrainska angrepp, förstörelsen av ryska reserver och ett konstant tryck mot ryska anfallsförband har gjort det möjligt för ukrainska styrkor att i allt högre grad ta det taktiska initiativet och tvinga ryska styrkor att reagera på ett av Ukraina bestämt operativt tempo. Syrskyj angav inga absoluta siffror men noterade att antalet ukrainska offensiva handlingar översteg de ryska den 14 maj, vilket kan tyda på att Ukraina utmanar initiativet på taktisk nivå och genomför mer aktiva motanfall.

Ryska styrkor har fortfarande tagit mer mark än ukrainska styrkor under de första fem månaderna av 2026, men det faktum att Ukraina har presterat bättre än Ryssland under vissa betydande tidsperioder är en anmärkningsvärd förändring som bryter det huvudsakliga mönster som har dominerat kriget sedan 2023.

Ukrainas senaste motanfall har unika kännetecken och avviker från de centrala trender som har definierat krigets positionsbundna karaktär sedan 2023.

Ukraina genomför för första gången sedan 2023 ett mönster av mer frekventa mekaniserade motanfall på taktisk nivå. Ukrainska styrkor använde särskilt pansarfordon i frontanfall i Oleksandrivka-riktningen och lyckades i mars 2026 föra fram mekaniserad





materiel 19 kilometer bakom tidigare observerade ryska positioner. Per den 24 maj genomför ukrainska styrkor taktiska mekaniserade motanfall i Borova-riktningen, vilket har placerat ukrainsk mekaniserad materiel minst två till fem kilometer bakom tidigare observerade ryska positioner.

De ukrainska motanfallen i Borova-riktningen pågick fortfarande den 24 maj 2026 och det är för tidigt att bedöma deras effektivitet. Användningen av mekaniserad materiel inom dödszonen är ändå en betydande prestation, eftersom det kategoriskt var omöjligt under 2025 att använda sådan materiel så nära den ryska drönardominerade dödszonen.

Ukrainas förmåga att föra mekaniserad materiel nära och in i den ryska drönarzonen tyder på att de ukrainska styrkorna experimenterar med sätt att övervinna Rysslands drönarförsvar och TRSC.

ISW har sedan 2023 hävdad att återställandet av manöver kräver att fiendens TRSC lokalt och tillfälligt störs och undertrycks för att skapa ett rörligt utrymme som gör det möjligt för egna styrkor att avancera.

Ukrainas senaste offensiva och defensiva operationer sedan början av 2026 har uppnått strategiska och operativa effekter över hela krigsskådeplatsen. De ukrainska motanfallen i Oleksandrivka-riktningen störde särskilt Rysslands kampanjplaner för vår- och sommaroffensiven 2026. Motanfallen skapade kedjeeffekter på operativ och strategisk nivå mot Rysslands pågående offensiv mot "Fästningsbältet", vilket har tvingat Ryssland att välja mellan att försvara sig mot ukrainska motanfall eller att tilldela personal och resurser till prioriterade sektorer.

Den ryska militära ledningen omgrupperade sannolikt elitförband från luftlandsättningsstrupperna (VDV) och marininfanteriet från Pokrovsk-riktningen och det taktiska området kring Dobropillja i östra Ukraina till den södra fronten, sannolikt delvis som svar på ukrainska framgångar i riktningarna Zaporizjzja och Dnipropetrovsk.

Det finns ingen enskild förklaring till varför Ukraina har lyckats uppnå dessa framgångar, utan snarare en kombination av faktorer som förstärker varandra.

Ukrainas operationskonst har mognat. Ukrainska befälhavare uppnår positiva resultat genom en mer sofistikerad kampanjutformning som omfattar bättre förberedande operationer, en intensifierad ukrainsk anfallskampanj med medellång räckvidd för att försvaga ryska styrkor på operativt djup samt taktisk drönardominans i tid och rum för att stödja taktiska manövrer.

Ukrainska styrkor utnyttjade dessutom SpaceX blockering av Starlink för ryska användare för att förstärka framgångar på stridsfältet som redan vilade på en god grund, men de ryska styrkornas förlust av Starlink var inte den enda orsaken till att Ukraina nu har ett övertag.

Ukrainas förberedande operationer har mognat

Den ukrainska ledningens operativa planering mognar. Den ukrainska militärens investeringar i staber på operativ nivå, organisationsstrukturer och datainfrastruktur – även





om arbetet långtifrån är färdigt – börjar ge resultat. Ukraina började övergå till ett kårsystem i början av 2025, vilket stärkte ledning, kontroll och operativ planeringsförmåga.

Det ukrainska försvarsministeriet gjorde i augusti 2025 slagfältsledningssystemet Delta obligatoriskt för samtliga förband. Systemet sammanför drönarflöden, sensorer på slagfältet och vapensystem till en gemensam lägesbild i realtid, vilket möjliggör bättre situationsmedvetenhet, planeringsförmåga och analys av ryska operativa svagheter.

Deltas breda införande, tillsammans med Ukrainas mognande kårstruktur, har gjort det möjligt för ukrainska befälhavare att förbättra sin operativa planering. De ukrainska planeringsstaberna tänker tydligt på hur de kan angripa kritiska sårbarheter i Rysslands operativa system.

Ukrainas motanfall i söder i början av 2026 var sannolikt framgångsrika tack vare bättre planering och förberedelser av stridsfältet. Tillgängliga data som analyserats av ISW tyder på att ukrainska styrkor betraktar ryska operativa sårbarheter mer holistiskt och att de tar sig tid att forma slagfältet och skapa förutsättningar inför mer välavgränsade manövrer.

Ukraina genomför mer sammanhängande planering och förberedande operationer för att stödja manövrer med kombinerade vapenslag på taktisk nivå. De ukrainska planeringsstaberna tycks fundera över hur angrepp med medellång räckvidd kan användas som en del av förberedande operationer för att skapa förutsättningar för taktisk mekaniserad manövrer – ett ämne som behandlas mer ingående nedan.

Ukrainska styrkor koncentrerar effekter och utvecklar nya sätt att tillfälligt etablera taktisk drönardominans i tid och rum för att uppnå taktiskt avgörande effekter. Ryska styrkors plötsliga förlust av Starlink stödde också de ukrainska operationerna, men var inte den främsta orsaken till förändringen i dynamiken på slagfältet. Ingen av sidorna har ännu visat förmåga att genomföra operativ manövrer, men den ukrainska militären arbetar för att uppnå flera av de förutsättningar som krävs för att bryta sig ur positionskriget och har tagit initiativet.

Undertryckande och förstörelse av fiendens luftförsvar

Ukraina har sedan slutet av 2025 bedrivit en sammanhängande kampanj för att undertrycka och förstöra det ryska luftförsvaret, i syfte att forma slagfältet som en del av en mer sofistikerad kampanjplanering. Undertryckande och förstörelse av fiendens luftförsvar (**Suppression and Destruction of Enemy Air Defenses, SEAD / DEAD**) avser uppgifter som syftar till att förstöra eller tillfälligt försämra fiendens markbaserade luftförsvar genom destruktiva eller störande metoder, så att egna luftfarkoster kan operera säkert.

I samband med kriget i Ukraina omfattar detta både bemannade och obemannade luftfarkoster som används för spaning och anfall. Ukrainska styrkor har alltid prioriterat angrepp mot ryska luftförsvarssystem, men intensifierade särskilt sina anfall – främst med drönare – mot ryskt markbaserat luftförsvar och radarstationer under slutet av 2025.





Det nederländska open source-projektet Oryx bekräftade visuellt den 1 januari 2026 att ukrainska styrkor hade förstört 77 ryska markbaserade luftvärnssystem med luftvärnsrobotar (SAM) och 23 radarstationer under 2025. Den ukrainska generalstaben rapporterade samtidigt att ukrainska styrkor hade angripit 55 ryska luftförsvarssystem under vintern 2025–2026.

Den ukrainska OSINT-gruppen Tochnyi rapporterade att ukrainska styrkor genomförde minst 492 angrepp mot luftförsvarsinfrastruktur och 433 angrepp mot resurser för **anti-access/area denial (A2AD)** mellan juni 2025 och mars 2026. ISW har samlat visuella bevis som visar att ukrainska styrkor har genomfört minst 107 angrepp mot ryska markbaserade luftförsvarssystem och radarstationer sedan november 2025, varav 89 har geolokaliserats.

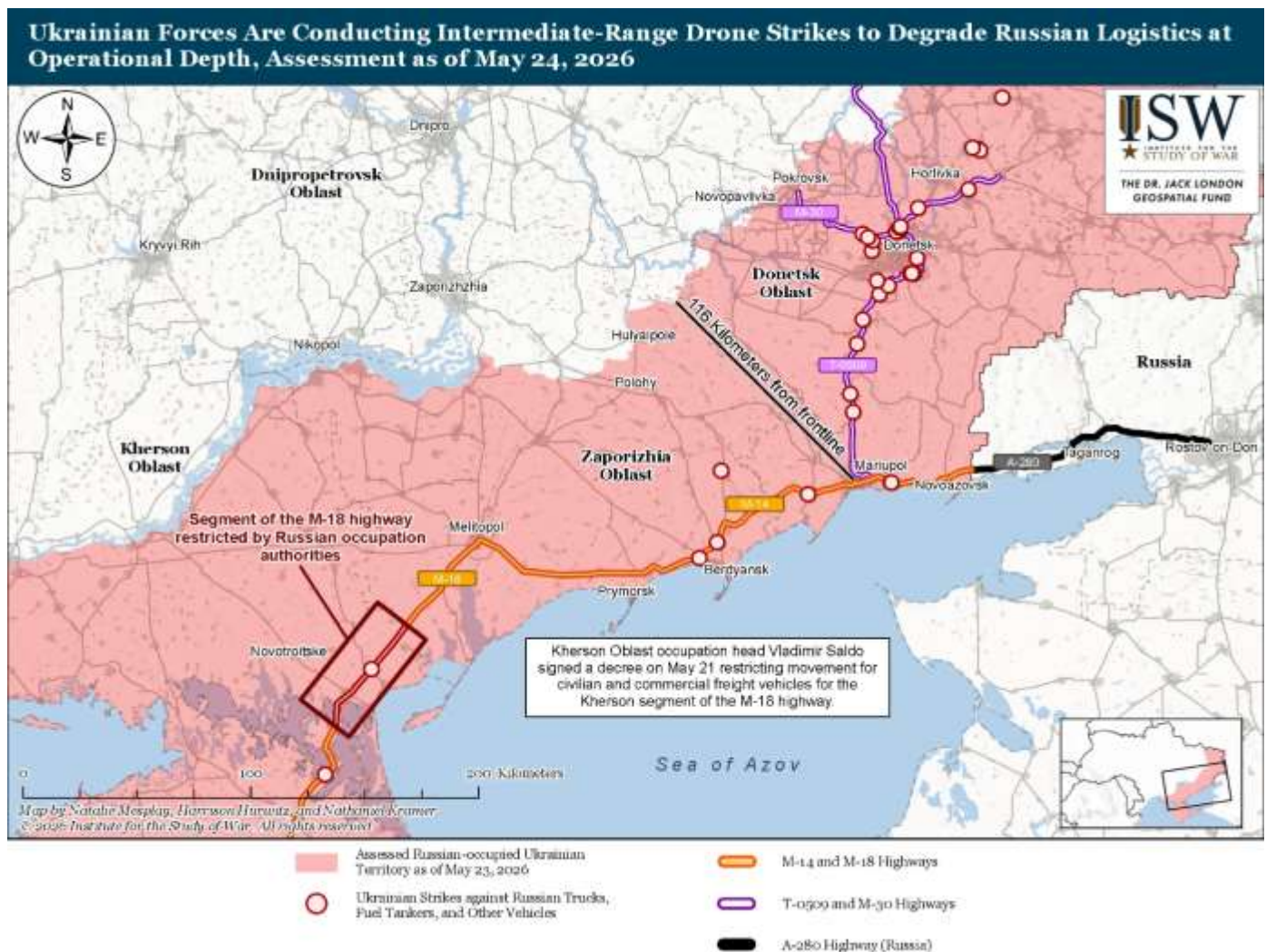




Fästningsbältet. Motorvägarna M-14 och M-18 förbinder Rostov-na-Donu i Rostov oblast med det ockuperade Krim via det ockuperade Mariupol, Berdjansk och Melitopol samt längs Azovska sjön. Geolokaliserat bildmaterial som publicerades i början av maj 2026 visade att ukrainska styrkor dynamiskt angrep tankbilar och andra militära transportfordon längs T-0509 samt i och i närheten av Mariupol med hjälp av drönare avstånd över 100 kilometer från frontlinjen

Ryska tjänstemän och militära bloggare rapporterade särskilt i mitten och slutet av maj 2026 att ukrainska drönare i allt högre grad angrep ryska fordon och logistiska transporter längs motorvägen M-14, på avstånd över 160 kilometer från frontlinjen. Geolokaliserat bildmaterial som publicerades i maj 2026 visar på liknande sätt att ukrainska styrkor angrep minst 35 ryska lastbilar och andra fordon nära större vägar, däribland längs M-14 och M-18 på det ockuperade Krim samt i Zaporizjzja och Cherson Oblast, liksom längs vägarna nära staden Donetsk.

Ukrainska styrkor har också i allt högre grad angripit markbaserade kommunikations- och försörjningslinjer (GLOC) nära staden Donetsk och på avstånd 40–50 kilometer från frontlinjen i Dnipropetrovsk Oblast under slutet av 2025 och våren 2026.





Ukrainska styrkor började aktivt störa den ryska järnvägslogistiken i det ockuperade Ukraina och i Rysslands västra regioner under våren 2026. Geolokaliserat bildmaterial som publicerades i mars och april 2026 visar att styrda ukrainska drönare skadade eller angrep minst tio godståg och järnvägsvagnar med bränsle, huvudsakligen i det ockuperade Luhansk oblast. Ukrainska styrkor angrep även ryska tåg i de ockuperade oblasten Donetsk och Zaporizjzja, och ryska tjänstemän anklagade nyligen Ukraina för att ha angripit ett godståg i Lgovskij rajon i Kursk oblast, nära den internationella gränsen mellan Ukraina och Ryssland.



Ukrainska angrepp med medellång räckvidd uppnår redan betydande operativa effekter, bland annat genom att försämra Rysslands förmåga att använda den viktiga väg som förbinder Ryssland med det ockuperade Krim samt de markbaserade kommunikations- och försörjningslinjerna (GLOC) kring staden Donetsk. Cherson Oblasts ockupationsguvernör Vladimir Saldo undertecknade den 21 maj ett dekret som införde begränsningar för civil lastbilstrafik längs motorvägen M18 (som ryska

ISW är en U.S.-based research organization known for its analysis of military conflicts, especially the war in Ukraine.





ockupationsmyndigheter betecknar som motorvägen R-280).] En militärbloggare bedömde att ukrainska styrkor hotade att skära av den ryska landkorridoren till det ockuperade Krim.

Ukrainas 1 Azovska nationalgardeskår meddelade på liknande sätt den 16 april att kåren hade avskurit samtliga ryska GLOC runt staden Donetsk. Den ukrainska 1 Azovska nationalgardeskåren tillade att den använder drönare längs vägar som förbinder staden Donetsk med Zuhres, Andrijivka, Starobesjeve, Horlivka, Lysytjansk samt ringleden runt Donetsk – samtliga mellan 25 och 60 kilometer bakom frontlinjen.

En rysk militärbloggare antydde att ukrainska styrkor framgångsrikt hade lamslagit rysk logistik och civil trafik längs den ockuperade motorvägen M-30 Horlivka–Panteleimonivka–Jasynuvata–Donetsk, som på närmaste punkt ligger 35 kilometer från den aktiva frontlinjen. Militärbloggaren noterade att ryska styrkor inte längre säkert kunde använda M-30 på grund av ett ihållande hot från ukrainska UAV med lång räckvidd och att ukrainska styrkor försöker återskapa samma förhållanden längs T-0509.

Ukrainska styrkor tog ett tydligt initiativ inom angrepp med medellång räckvidd genom att ta i bruk ny teknik som den USA-tillverkade attackdrönaren Hornet, bland andra system. Hornet är en billig, fastvingad attackdrönare av typen engångsdrönare med en räckvidd på 150 kilometer och ingår i drönarsamarbetet mellan Ukraina och det USA-baserade företaget Swift Beat LLC.

Ukrainska källor rapporterade att Hornet-attackdrönare användes för att patrullera vägar och slå mot GLOC nära motorvägen Mariupol–Berdjansk–Melitopol i början till mitten av maj 2026. Ryska tjänstemän hävdade att de först hade observerat ukrainska styrkor använda Hornet-drönare i mars 2026. Ryska källor rapporterade även Hornet-drönare i riktningarna Belgorod, Kostjantynivka, Dobropillja och Pokrovsk under våren 2026.

Geolokaliserat bildmaterial som publicerades i början av april 2026 uppges dessutom visa hur ukrainska styrkor använde en Hornet-drönare för att angripa ett ryskt motbatteriradarsystem nära Kamjanka, cirka 35 kilometer bakom frontlinjen.

Ryska militärbloggare tillskrev i stor utsträckning Ukrainas senaste framgångar med att störa ryska GLOC till Hornet-drönare och hävdade att Hornets kapacitet inom artificiell intelligens (**AI**) och dess satellitanslutning via Starlink gör att drönaren kan operera i störda miljöer, på långa avstånd och trots ryska internetblockeringar.

Ryska militärbloggare noterade också att rysk elektronisk krigföring (EW) är ineffektiv mot Hornet-drönare och att Ryssland kommer att behöva öka produktionen av radar kraftigt, utveckla ett enhetligt system för lägesbild på slagfältet, sätta in fler drönarinterceptorer och bilda mobila insatsstyrkor för att bemöta Ukrainas angrepp mot den ryska logistiken. En rysk militärbloggare bedömde att Ryssland sannolikt inte kommer att kunna anpassa sig till Hornet-hotet inom de närmaste sex till tolv månaderna, vilket antyder att Ukraina kan ha ett tekniskt övertag på slagfältet under de kommande månaderna.





Taktisk drönardominans

Ukrainska styrkor uppnår tillfälligt ett taktiskt drönarövertag i vissa sektorer längs fronten, vilket bromsar ryska offensiva operationer genom att försämra effektiviteten i ryska förberedande operationer. Den ukrainska presidentadministrationens vicechef, överste Pavlo Palisa, uppgav i april 2026 att ukrainska styrkor i stort hade återtagit ett numerärt övertag inom drönare vid fronten och nu hade 1,3 attackdrönare för varje rysk attackdrönare.

Palisa noterade dock att ryska styrkor fortfarande har ett numerärt övertag i vissa områden där de koncentrerar sina offensiva operationer. En rysk militärbloggare hävdade att ukrainska styrkor uppnådde taktisk drönardominans genom att samtidigt sätta in 300–400 drönare inom ett litet område, i en taktisk exploateringssektor med ett djup på 20 kilometer, under Ukrainas motanfall i Dnipropetrovsk oblast i februari 2026.

Ryska militärbloggare har på liknande sätt sedan åtminstone december 2025 signalerat att betydande mängder ukrainska drönare har hindrat ryska operationer i riktningarna Kostjantynivka och Dobropillja. En rysk militärbloggare antydde att delar av den ryska taktiska avskärningskampanjen, exempelvis angrepp mot ukrainska drönaroperatörers positioner och lager, inte längre ger önskad effekt, att döma av mängden ukrainska drönare i luften.

Det taktiska drönarövertaget gör sannolikt också att ukrainska styrkor kan genomföra fler angrepp mot ryska mål. Ukrainas USF-data över slagfältsangrepp från den 1 september 2025 till den 23 maj 2026 tyder på att det totala antalet unika träffar mot ryska mål har ökat stadigt och till och med översteg 2 000 angrepp per dag den 13, 15 och 16 maj (se diagram nedan).

Ukrainska styrkor lyckades sannolikt använda mekaniserade fordon nära ryska positioner eftersom de hade försämrat det ryska taktiska drönarförsvaret i exploateringssektorn före manöverfasen. ISW har tidigare hävdat att lokal och tillfällig drönardominans är en viktig förutsättning för att slå ut det ryska taktiska spanings- och slagkomplexet och därigenom återställa manöverförmågan på slagfältet.

Ukrainska styrkor uppnådde sannolikt ett taktiskt drönarövertag i vissa frontsektorer efter att ha försämrat Rysslands drönarkapacitet från slutet av 2025 till början av 2026 – främst genom att undertrycka drönarutskjutningsplatser och i allt högre grad avlyssna ryska taktiska UAV. Ukrainska styrkor började åtminstone sedan slutet av 2025 angripa ryska drönaroperatörer samt utskjutnings- och kontrollpunkter för drönare i det omedelbara och mellanliggande bakre området.

ISW observerade dussintals geolokaliserade videor och ukrainska rapporter som visade att ukrainska styrkor under 2026 angrep ryska drönarutskjutningsplatser och lageranläggningar över hela krigsskådeplatsen. Geolokaliserat bildmaterial som den ukrainska 7 snabbinsatskåren publicerade den 14 maj uppges exempelvis visa hur ukrainska styrkor angrep utskjutningsplatser för fastvingade Molnija-drönare i centrala Pokrovsk.

Ukrainska styrkor angrep också besättningar och utskjutningsplatser för Gerbera- och Shahed-liknande drönare nära den ockuperade Donetsk-flygplatsen, mellan 45 och 65 kilometer





bakom frontlinjen, med UAV och kryssningsrobotar från slutet av hösten 2025 och särskilt under mars–april 2026 Ukrainas USF-data över stridsfältangrepp från den 1 september 2025 till den 23 maj 2026 tyder dessutom på att ukrainska styrkor successivt har intensifierat angreppen mot ryska drönarutskjutningsplatser sedan december 2025. Ukrainska styrkor angrep 117 drönarutskjutningsplatser under en 24-timmarsperiod i maj 2026.

Den ökade ukrainska inriktningen mot ryska drönarbesättningar och utskjutningsplatser beror åtminstone delvis på att ukrainska styrkor har anpassat sin taktik och prioritering av mål. Den ukrainska 7 snabbinsatskåren meddelade tillsammans med delar av USF den 18 maj att de skulle prioritera att öka antalet drönaruppdrag som uteslutande inriktas mot ryskt artilleri och ryska drönarutskjutningsplatser. Drönaroperatörer och utskjutningsplatser är avgörande för drönarbaserade förmågor, och genom att försämrade drönarnas kontrollpunkter och döda drönapiloter kan sektorer av frontlinjen lämnas utan skydd.

Ukrainska styrkor avlyssnar också fler taktiska drönare, vilket sannolikt ytterligare undergräver de ryska styrkornas förmåga att avvärja ukrainska mekaniserade framstötar och utmana initiativet på låg höjd. USF-data från den 1 september 2025 till den 23 maj 2026 tyder på att ukrainska styrkor började avlyssna fler över stridsfältet under våren 2026. Interceptordrönare har viktiga taktiska konsekvenser eftersom ryska styrkor är beroende av drönare för att störa ukrainskt försvar, vilket i sin tur möjliggör ryska framryckningar och förhindrar ukrainska framryckningar.

Starlink

SpaceX överraskande avstängning av Starlink för ryska styrkor som opererar i Ukraina den 1 februari förvärrade de ryska problemen med ledning och samband och möjliggjorde ytterligare ukrainska motanfall. De ryska styrkornas plötsliga förlust av Starlink var dock inte den huvudsakliga möjliggörande faktorn bakom Ukrainas framgångsrika motanfall under vintern och våren 2026.

Ukrainas månader av förberedelser av slagfältet och goda planering skapade förutsättningarna för framgångsrika motanfall. De ryska styrkornas förlust av Starlink var en stark katalysator som stödde Ukrainas angrepp, men Ukraina hade redan planerat motanfallen långt innan det stod klart att de ryska styrkorna skulle förlora Starlink och inledde operationen senast den 29 januari, flera dagar innan de ryska styrkornas tillgång till Starlink stängdes av.

Rysslands ledning och samband hade redan försämrats genom Kremls avsiktliga begränsning av meddelandeappen Telegram, redan innan de ryska styrkorna förlorade Starlink.[66] Den plötsliga förlusten av Starlink har också indirekt bidragit till Ukrainas försök att störa rysk drönarverksamhet, eftersom förlusten av Starlink tvingade ryska drönaroperatörer att använda mer iögonfallande antenner som var lättare att identifiera och angripa. Detta minskade ytterligare överlevnadsförmågan hos de ryska drönarbesättningarna och försämrade Rysslands förmåga att dominera dödszonen.





Ukrainas försvagning av ryska styrkor på operativt djup, i kombination med ett taktiskt drönarövertag, skapar sannolikt sårbarheter i de ryska linjerna.

Ukraina utnyttjar de nuvarande förutsättningarna på det drönardominerade, punkttillistiska slagfältet: spridningen av styrkor, positionskrigföringen, oförmågan att samla logistik i det taktiska bakre området och det kritiska beroendet av taktiska drönare för försvar, anfall, skydd av styrkor och försörjning.

Ryska styrkor har anpassat sig till ett operationskoncept och en stridsrytm som är optimerade för krigets utspridda och positionsbundna karaktär. Det ryska operationskonceptet utgår från att ryska styrkor kan fortsätta föra fram infanteriinfiltratörer samtidigt som de upprätthåller en stabil drönarkapacitet för att stödja ryska infiltrationer och hindra ukrainska styrkor från att försvaga ryska styrkor på djupet.

Ukrainas taktiska framgångar i Dnipropetrovsk och Zaporizjzja oblast beror sannolikt på de planerings- och förberedelseinsatser som har urholkat de centrala grundvalarna för den metod för positionskrigföring som Ryssland har byggt upp. Genom att uppnå taktisk drönardominans, förhindra koncentration av styrkor i taktiska områden, nöta ned ryska styrkor i dödszonen och försämrade rysk logistik och försörjning på djupet har Ukraina kunnat skapa förhållanden där de ryska styrkornas grepp om frontpositionerna är sårbart för välplanerade och väl genomförda angrepp.

Prognos: Ukrainas kampanj med angrepp på medellång räckvidd ligger sannolikt långt från sin höjdpunkt, förutsatt fortsatt stöd från Ukrainas partner, och kommer sannolikt att intensifieras under 2026 när Ukraina tar i bruk nya vapen som kan angripa Rysslands operativa bakre områden. Ukraina utvecklar flera nya system för angrepp på medellång räckvidd som sannolikt kommer att tas i bruk inom en nära framtid.

Ukrainska drönaroperatörer började i maj 2026 för första gången använda en variant av den fastvingade FP-2-drönaren som kan avfyra ostyrd S-8-flygraketer samtidigt som den fjärrstyrs på operativt djup.[68] Ukrainas försvarsminister Mykhailo Fedorov meddelade den 18 maj att ett ukrainskt försvarsföretag hade utvecklat och testat Ukrainas första inhemskt producerade styrda glidbomb med en stridsdel på 250 kilogram och en ospecificerad räckvidd på ”tiotals kilometer”. Bomben är nu klar för stridsbruk.

Ukrainas SEAD/DEAD-kampanj kan göra det möjligt för ukrainska flygplan med fasta vingar att flyga närmare frontlinjen och på högre höjd, vilket skulle möjliggöra användning av den ukrainska glidbomben mot viktiga förstärkta mål på Rysslands operativa djup.

Ryska militärbloggare har uttryckt oro över att ukrainska styrkor inom de kommande sex till tolv månaderna kan komma att kunna automatisera Swift Beats Hornet-drönare helt, ungefär mellan december 2026 och mars 2027. Ukraina testar att skjuta upp Hornet-drönaren från en väderballong på åtta kilometers höjd, som driver över 40 kilometer in i ryskkontrollerat luftrum, för att utöka Hornets maximala räckvidd till omkring 300 kilometer.





Slutsats

Kriget i Ukraina är konkurrensutsatt och långt ifrån ett dödläge. Ukrainska styrkor ligger före de ryska i innovation, både när det gäller militär teknik och tillämpningen av denna nya teknik i effektiva operativa koncept som kan hjälpa Ukraina att bryta sig ur positionskriget.

Ukraina använder mekaniserad materiel i taktiska manövrer på sätt som var omöjliga för tolv månader sedan. Rysslands förmåga att genomföra infiltrationsoperationer kommer sannolikt att fortsätta försämrats när Ukrainas kampanj med angrepp på medellång räckvidd pressar rysk logistik och ryska framskjutna baser längre bort från frontlinjerna, vilket minskar möjligheterna att försörja det infanteri som används för infiltrationsuppdrag.

Ukraina kan komma att kunna skala upp dessa effekter om landet får tillräckliga resurser från internationella partner. Ukrainas fördel när det gäller angrepp på medellång räckvidd är dock inte permanent, och Ryssland kommer mycket sannolikt så småningom att utveckla motåtgärder för att minska Ukrainas fördelar. Ukrainas internationella partner har därför ett sällsynt och tillfälligt tillfälle att hjälpa Ukraina att utnyttja den gynnsamma dynamiken på slagfältet medan Ukraina har övertaget.

Ukraina kan å andra sidan snart komma att kullkasta Rysslands president Vladimir Putins teori om hur kriget ska vinnas. Det är inte otänkbart att de ryska styrkornas dagliga framryckningstakt kan nå netto noll under de kommande åren, eller till och med månaderna, eftersom ryska styrkor för närvarande endast avancerar och infiltrerar omkring tre till fem kvadratkilometer per dag – en betydande minskning jämfört med den dagliga framryckningstakten vid samma tid förra året.

ISW har länge hävdats att Putins teori om hur kriget ska vinnas bygger på antagandet att ryska styrkor kommer att kunna vinna ett utnötningskrig, förutsatt att de fortsätter med gradvisa framryckningar på obestämd tid. Om Ukraina helt lyckas stoppa de ryska framryckningarna skulle detta kullkasta Putins teori om seger och tvinga Kreml att fatta svåra beslut.

Sammanfattning

Texten argumenterar för att **kriget i Ukraina kan vara på väg in i en ny fas**. Efter flera år av positionskrig börjar Ukraina åter kunna genomföra begränsade taktiska manövrer, samtidigt som Rysslands offensiva förmåga och territoriella framsteg kraftigt har bromsats.

De viktigaste punkterna

- **Rysslands framryckningar har nästan stannat av.** Under början av 2026 har de ryska territoriella vinsterna minskat kraftigt jämfört med 2025. Samtidigt har Rysslands förluster enligt texten blivit större än landets förmåga att rekrytera nya soldater.
- **Ukraina har återtagit initiativet i vissa områden.** För första gången sedan 2023 har Ukraina under vissa perioder återtagit mer mark än man förlorat. Ukrainska motanfall i bland annat Dnipropetrovsk, Zaporizjzja, Oleksandrivka och Borova har tvingat Ryssland att reagera.





- **Drönarkrigsföringen är central.** Ukraina har enligt texten återtagit ett numerärt och ibland kvalitativt övertag inom drönare. Genom att slå mot ryska drönaroperatörer, utskjutningsplatser och ledningssystem försöker Ukraina skapa lokala områden där ryska drönare inte längre kan kontrollera slagfältet.
- **Detta möjliggör taktisk mekaniserad manöver.** Ukraina har börjat använda pansarfordon närmare ryska positioner på ett sätt som var mycket svårt under 2025. Tanken är att först slå ut eller störa det ryska drönar- och spaningssystemet och därefter snabbt utnyttja luckorna med mekaniserade styrkor.
- **Ukraina angriper Ryssland på större djup.** Med långräckviddiga drönare och andra system angrips rysk logistik, järnvägar, transporter, luftvärn och kommunikationslinjer tiotals till hundratals kilometer bakom fronten. Syftet är att göra det svårare för Ryssland att försörja och förstärka sina trupper.
- **Rysslands tidigare lösning – infiltration – blir mindre effektiv.** Ryssland har sedan 2025 främst använt små infanterigrupper som infiltrerar genom den så kallade ”dödszonen”. Men när Ukraina slår mot rysk logistik och drönarkapacitet blir det svårare för Ryssland att försörja och stödja dessa infiltrationsstyrkor.
- **Rysslands BAI-koncept har tappat effekt.** Ryssland försökte använda drönare på operativt djup för att slå ut ukrainsk logistik och därigenom möjliggöra långsam framryckning. Texten bedömer att Ukraina nu har utvecklat motåtgärder, bland annat genom att angripa ryska drönarenheter och operatörer.
- **Ukrainas militära planering har förbättrats.** Övergången till kårstruktur och användningen av systemet Delta har enligt texten gett ukrainska befälhavare bättre lägesbild, planeringsförmåga och möjlighet att samordna drönare, underrättelser och långräckviddiga angrepp.
- **Starlink var en katalysator, inte huvudförklaringen.** Den ryska förlusten av Starlink försämrade rysk ledning och samband och hjälpte Ukraina, men textens huvudargument är att Ukrainas framgångar framför allt beror på månader av förberedelser, bättre planering och teknisk/taktisk innovation.

Vad detta kan innebära

Textens centrala tes är alltså: **Ukraina försöker bryta det positionskrig som har präglat konflikten sedan slutet av 2023 genom att kombinera tre saker:**

1. slå ut rysk logistik och luftförsvar på djupet,
2. skapa lokal drönardominans, och
3. använda denna öppning för begränsad mekaniserad manöver på taktisk nivå.

Det betyder **inte** att Ukraina eller Ryssland redan kan genomföra stora operativa genombrott. Men Ukraina försöker skapa de förutsättningar som krävs för att återinföra manöver i kriget.

Textens prognos

ISW:s bedömning i texten är att Ukraina har ett **sällsynt men tidsbegränsat fönster**. Ryssland kommer sannolikt så småningom att anpassa sig till Ukrainas nya metoder. Därför kan fortsatt västligt stöd – särskilt drönare, luftförsvar, långräckviddiga vapensystem och





annan teknik – vara avgörande för om Ukraina kan omvandla sitt nuvarande taktiska initiativ till större operativa framgångar.

I en mening: Texten hävdar att Ukraina för första gången sedan 2023 håller på att hitta ett sätt att bryta den ryska fördelen i positionskriget, genom att vinna drönarkriget lokalt, slå rysk logistik på djupet och därefter återinföra begränsad mekaniserad manöver.

Artikel 4

Läsvärd artikel om ännu en ukrainsk hjälte



Av Aleks Jatsoun
Ordförande
Blågula Styrkorna

Jag vill berätta om en av dem som idag strider i Donbas.

"Marusja" Zvirobij är en av de människor som är svåra att placera i färdiga mallar.

Hon förenar två egenskaper som sällan ryms i samma människa: spartansk kompromisslöshet och ett djupt kvinnligt, nästan moderligt ansvar.

Sedan 2014 har hon varit en del av Ukrainas försvar – först som trivling, senare som soldat och militärinstruktör. Under åren har hon utbildat hundratals soldater i disciplin, överlevnad, ledarskap och strid, alltid med ett enkelt mål: att så många som möjligt ska komma hem levande. Hon tjänstgjorde bland annat i Nationalgardets snabbinsatsbrigad och återvände därefter till de ukrainska luftlandsättningsgrupperna. Efter Rysslands fullskaliga invasion anslöt hon sig omedelbart till territorialförsvaret, organiserade en egen enhet och återvände sedan till fronttjänst i den 132:a bataljonen.

Hennes spartanism handlar inte om hårdhet för hårdhetens skull. Den handlar om självkontroll, krav på sig själv och en tydlig förståelse för krigets pris.

Det priset har hon också betalat personligen.

Sommaren 2023 sårades hon under striderna på Bachmutfronten och tvingades genomgå rehabilitering. Så snart hon kunde återvände hon till sina kamrater vid fronten.

Bara några månader senare stupade hennes livskamrat, spaningssoldaten Maksym Nikitenko, under striderna vid Robotyne i Zaporizjzja. De hade kämpat sida vid sida för Ukrainas frihet. Kriget har också splittrat hennes familj. Deras dotter Zorjana lever som krigsflykting utanför Ukraina, vilket innebär att Marusja bara får träffa henne några få gånger om året.





För en mor är det kanske den tyngsta uppoffringen av alla – att försvara sitt land samtidigt som det egna barnet växer upp långt borta. Ändå fortsätter hon att tjänstgöra. I samma människa finns omsorgen – den där instinkten som får någon att ta ansvar för andras liv, på samma sätt som en mor tar ansvar för sina barn.

Marusja Zvirobij är inte "bekväm" i ett fredstida samtal. Hon talar rakt, ibland obekvämt, därför att krig inte tillåter försköningar. Men bakom varje skarpt ord finns erfarenhet, förlust och en djup respekt för dem som står längst fram.

För Europa är hon en viktig påminnelse:

Ukrainas försvar bärs inte bara av vapen. Det bärs inte bara av män. Det bärs av människor – kvinnor och män – som förenar disciplin och empati, styrka och omsorg, offervilja och ansvar.

Slava Ukraïni!





ALMEDALEN 2026, politiska stödet till Blågula Styrkornas drömarinsamling är stort



(24.Brigaden)

21.Brigaden

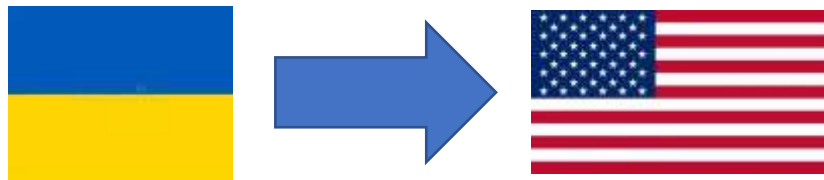


ÖB orienteras



Bra jobbat BlåGula Styrkorna





UKRAINSKA DRÖNAROPERATÖRER MOT EN AMERIKANSK PANSARBRIGAD – DRÖNARNA VANN

Källa: The Wall Street Journal, 12 augusti 2026: "U.S. and Ukrainian Forces Went Head-to-Head in an Exercise. Ukraine's Drones Won."

The Wall Street Journal rapporterar om en minst sagt tankeväckande erfarenhet från vårens stora militärövning Combined Resolve i Tyskland.

Amerikanska förband, huvudsakligen ur 3rd Armored Brigade Combat Team, 1st Cavalry Division, ställdes mot en motståndarsida förstärkt med ukrainska drönaroperatörer från 412:e Nemesis-brigaden – människor med flera års erfarenhet från ett verkligt krig.

Och resultatet blev brutalt tydligt.

De ukrainska spaningsdrönarna upptäckte snabbt den amerikanska pansartekniken. Tunga fordon som rörde sig över övningsfältet avslöjades bland annat av dammolnen efter dem. Därefter sattes ukrainska FPV-drönare och andra attackdrönare in mot de upptäckta målen.

Enligt The Wall Street Journal gick det i vissa moment så snabbt att amerikanernas fordon blev "utslagna" i sådan omfattning att övningsledningen fick föra tillbaka redan "förstörd" materiel in i spelet för att övningen skulle kunna fortsätta.

Och detta trots att de amerikanska förbanden hade tillgång till elektronisk krigföring och system för att bekämpa drönare.

Men här kommer kanske den viktigaste delen av historien:

Amerikanerna lärde sig följande:

Under de följande dagarna började de sprida ut fordonen bättre, förbättra maskeringen och använda elektronisk krigföring effektivare. Resultaten förbättrades tydligt. Senare bytte ukrainarna sida och hjälpte de amerikanska förbanden att själva använda drönare i offensiva operationer.

Det här handlar alltså inte om att nervärdera den amerikanska armén.

Tvärtom.

Det visar hur oerhört snabbt krigets verklighet i Ukraina förändrar hela synen på det moderna slagfältet – och hur värdefull den ukrainska stridserfarenheten har blivit även för världens starkaste arméer.





En dyr stridsvagn. Ett avancerat pansarfordon.
Ett helt mekaniserat förband.

Allt detta måste idag kunna överleva under en himmel där små och relativt billiga drönare ser nästan allt.

För oss i **Blågula Styrkorna**, som under flera år samlat in pengar till drönare öronmärkt för ukrainska **21.Mekaniserade Brigaden**, är detta också en påminnelse om varför varje drönare vi kan hjälpa till att få fram spelar roll.

Ukraina lär sig att föra morgondagens krig – idag.
Nu lär sig andra arméer av Ukraina.

Lars Navander

